

Schoolondersteuningsprofiel Vrijeschool De Es

Vrijeschool de Es

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Algemene informatie.....	4
	School & Leerlingen	4
	Missie	5
	Visie.....	6
3	Zorg en expertise: Structuur en organisatie van de basisondersteuning.....	7
	Zorgroute.....	7
	Instroom en uitstroom	10
	Expertise	12
	Externe expertise.....	16
4	Grenzen aan zorg.....	16
5	Ambities	17
	Bijlagen 1. Protocol: Pesten of niet?	18
	Bijlage 1	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

1 Inleiding

Met de invoering van passend onderwijs per augustus 2014 zijn scholen verplicht één keer per vier jaar een schoolondersteuningsprofiel op te stellen (Wet op het Primair Onderwijs). Indien nodig om gegevens up-to-date te houden passen wij het schoolondersteuningsprofiel jaarlijks aan. Het bevoegd gezag stelt het schoolondersteuningsprofiel vast en de Medezeggenschapsraad heeft adviesrecht.

In dit schoolondersteuningsprofiel (SOP) staat beschreven hoe Vrijeschool De Es invulling geeft aan passend onderwijs. Het kan gezien worden als een onderdeel van de schoolgids, zodat voor anderen duidelijk wordt wat onze school te bieden heeft en wat de mogelijkheden en grenzen van de school zijn. De wijze waarop wij basisondersteuning bieden, welke deskundigheid wij extra bieden, wat onze ambities zijn wordt beschreven. In hoofdstuk 4 wordt de zorgplicht nader omschreven. Ook vormt dit schoolondersteuningsprofiel een onderdeel van het stuk Basisondersteuning van ons Samenwerkingsverband (zie bijlage), waarin de basisondersteuning op samenwerkingsniveau wordt beschreven.

Vrijeschool De Es is een basisschool gevestigd in Assen (gemeente Assen) en is onderdeel van de stichting Vrijescholen Athena, die vijftien vrijescholen in Noord, Oost en Midden Nederland vertegenwoordigt. Vrijeschool De Es valt onder het algemeen bijzonder onderwijs. Sinds de intreding van het passendonderwijs valt De Es onder het samenwerkingsverband P.O. 22-01 Regio Assen. Alle schoolbesturen van basisscholen, speciale basisscholen en de school voor speciaal onderwijs van cluster 4 uit de gemeente Assen, Aa en Hunze, Midden Drenthe en Tynaarlo maken deel uit van dit samenwerkingsverband. De doelstelling is om voor ieder kind passend onderwijs te verzorgen. De zorgplicht voor onderwijs komt onder verantwoordelijkheid van de scholen te liggen.

In het kader van passend onderwijs wordt er onderscheid gemaakt tussen basisondersteuning en extra ondersteuning. Basisondersteuning is het door het samenwerkingsverband afgesproken geheel van preventieve en licht curatieve interventies die alle scholen bieden binnen hun eigen onderwijsstructuur. Het samenwerkingsverband heeft er voor gekozen om toe te werken naar een hoog niveau van basisondersteuning. Om dit voor elkaar te krijgen kunnen we gebruik maken van externe partners.

Extra ondersteuning is ondersteuning die de basisondersteuning overstijgt. Deze extra ondersteuning kunnen wij niet bieden, hiervoor is in ons samenwerkingsverband de mogelijkheid om deel te nemen aan speciaal basisonderwijs (SBO) of speciaal onderwijs (SO) voor cluster 4. Op deze scholen is extra expertise aanwezig.

2 Algemene informatie

Contactgegevens: Vrijeschool De Es
 Adres: Tuinstraat 1 9404 KK Assen
 Telefoon: 0592-30 91 05
 Email: directie@vrijeschoolassen.nl
 Website: www.vrijeschoolassen.nl
 Directeur: mevr. Hetty Hospes-van Rijn
 Intern begeleider: mevr. Frederike Statema
 Bestuur: Stichting Vrijescholen Athena
 Postbus 749 7400 AS Deventer

Samenwerkingsverband Passend Onderwijs: www.passendonderwijs-po-22-01.nl Hier vindt u alle informatie over passend onderwijs.

Verdere informatie en plannen zoals schoolgids en schoolplan kunt u opvragen bij de directie.

School & Leerlingen

De Vrijeschool de Es is gelegen in de wijk Assen-Oost. De kinderen zijn afkomstig uit Assen en de wijde omgeving met een straal van 30 km. Er zijn relatief veel tussentijdse aanmeldingen vanuit het regulier onderwijs. De school kent geen gewogen leerlingen.

Gebouw

Het schoolgebouw waarin de Es is gevestigd is gebouwd in 2005 en heeft 2 verdiepingen. De school is rolstoelvriendelijk, heeft een invalidetoilet en verzorgingsruimte. Er is geen prikkelarme werkruimte aanwezig, en geen time-outplek. Er zijn twee werkruimtes aanwezig voor de schoolleider, de administratie, de lb-er en externe specialisten. Het gebouw beschikt verder over een grote zaal en er is een keuken aanwezig welke wordt gedeeld met kinderdagverblijf SKID. De school beschikt over een kindvriendelijk en milieuvriendelijk schoolplein.

Kengetallen afgelopen 5 jaar

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020
Aantal leerlingen (teldatum 1 okt)	170	166	182	189	192
Aantal rugzak leerlingen Cluster 1	1	1	1	1	1
Aantal rugzak leerlingen Cluster 2	1	1	1	1	1
Aantal rugzak leerlingen Cluster 3	0	0	0	0	0
Aantal rugzak leerlingen Cluster 4	0	0	0	0	0
Aantal verwijzingen naar SBO	1	1	2	2	4
Aantal verwijzingen SO	0	0	0	0	0
Aantal terugplaatsingen S(B)O	0	0	0	0	0
Gemiddelde groepsgrootte	21	20,75	22,75	21	24
Percentage leerlingen met leerlinggewicht	1	1	1	1	0
Groepsgrootte klas 6	21	17	22	24	12
Eindopbrengsten klas 6 (gr 8)	76	79	89,2	85	Nvt
Eindtoets (+ herberekening)	IEP	IEP)	IEP	IEP	Nvt

Uitstroom Voortgezet Onderwijs

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020
VWO / gymnasium	10	4	12	11	3
Havo	3	6	6	6	7
VMBO- TL	7	7	1	5	1
VMBO- GL	0	-	-	-	-
VMBO- KB	0	-	3	2 waarvan 1 met LWOO	1
VMBO- BB	1 met LWOO	-	-	-	-
PRO	0	-	-	-	-
VSO	0	-	-		-
Waarvan naar Parcival:		10	11 waarvan 2x C-stroom	8	-

De inspectie van het onderwijs heeft in oktober 2013 het basisarrangement vastgesteld en ziet geen reden om een bestuursgesprek te voeren.

De directeur van de school is belast met de eindverantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs en legt hierover verantwoording af aan het bestuur.

De Intern Begeleider begeleidt, reflecteert en ondersteunt de leerkracht en heeft diverse coördinerende taken, die gericht zijn op monitoren, versterken en ontwikkelen van de leerlingenzorg. De intern begeleider is verantwoordelijk voor het monitoren van de zorgstructuur en de diverse zorgprocessen.

De leerkracht is verantwoordelijk voor het leerproces in de klas. Hij is op de hoogte van het niveau en de ontwikkeling van iedere leerling, kent de streefdoelen en is in staat het onderwijsleerproces te monitoren, vorm te geven en te evalueren.

Vanaf augustus 2015 is er geen remedial teacher meer beschikbaar. De (extra) begeleiding van kinderen vindt in de eigen klas plaats en kan individueel of geclusterd plaatsvinden. Vanaf schooljaar 2016 is er wel een klassenassistent aanwezig, met name ter verlichting van die klassen waar meer dan 28 leerlingen zitten.

Missie

De missie is de leidraad voor het gevoerde beleid op vrijeschool de Es. Het is een missie waarnaar we elke dag leven:

- We bieden onderwijs op basis van de antroposofische uitgangspunten van Rudolf Steiner.
- We willen samenleven in vrijheid en met respect voor elkaar en onze omgeving;
- Eerlijkheid en rechtvaardigheid vormen de basis voor onze onderlinge band;
- Wij willen op menselijke school een levendig evenwicht creëren tussen cultuur en natuur;
- Wij willen elkaar ontmoeten vanuit respect en openheid voor elkaars opvattingen en samen komen tot nieuwe ontwikkelingen;
- Wij willen met humor werken op basis van vertrouwen en op elkaar terug kunnen vallen;

- Wij wensen ons ouders als toegewijde, actieve partners, met belangstelling voor de Vrijeschoolpedagogiek;
- Onze school wil een warm, veilig en kleurrijk centrum zijn voor kinderen van 4 tot en met 12 jaar met een eigen, levendige relatie met de maatschappij;
- Op onze school willen wij de kinderen in hun eigenheid zien, zodat ze zich kunnen ontwikkelen tot een heel mens en rijk worden door een kunstzinnige aanpak;
- Met waarheid zorg en liefde willen wij de kinderen omhullen, hen helpen zichzelf te vinden en de wereld te ontdekken;
- Wij willen dat onze leerlingen sociale mensen worden, eerlijk, initiatiefrijk en gretig om vrij de wereld in te gaan.

Visie

Het onderwijsleerproces valt en staat bij een goede didactiek. Hoewel het kind centraal staat, is de leerkracht de spil van het onderwijsleerproces. De leerkracht is degene die het onderwijsleerproces voorbereidt, leidt en evalueert. Door het lesaanbod kunstzinnig aan te bieden sluit het aan bij de belevingswereld en leeftijdsfase van het kind.

Goed klassenmanagement, voorspelbaar leerkrachtgedrag en differentiatie in instructie en aanbod zijn belangrijke pijlers in dit onderwijsleerproces. Denken, voelen en willen krijgen in gelijke mate aandacht en worden in samenhang met elkaar ontwikkeld. De leerstof is – naast het ontwikkelen van specifieke vaardigheden – tevens middel om de leerlingen tot verdere ontwikkeling aan te zetten.

Het periode-onderwijs maakt het mogelijk dat kinderen zich intensief met de lesstof kunnen verbinden. Door de volgende dag terug te grijpen op wat de voorgaande dag is beleefd, wordt het ontwikkelingsproces versterkt. Na een aantal weken intensieve verbinding met het onderwerp kan de leerstof buiten het dagelijkse bewustzijn verder 'rijpen'. In alle leeftijdsfasen werkt het ontwikkelings- en leerproces het vruchtbaarste door overdracht van mens tot mens, van hart tot hart.

We streven naar kunstzinnig onderwijs. Hiermee bedoelen we niet alleen het hanteren van creatieve werkvormen, maar ook de wijze waarop de leerkracht de lessen voorbereidt, geeft en verwerkt. Creativiteit, toegesneden op de betreffende klas en open staan voor wat in de les actueel is, zijn daar uitingen van. Tevens vinden we het van belang dat kinderen niet alleen "consumeren", maar ook daadwerkelijk in beweging komen en dat hun wilskracht wordt aangesproken. In de kleuterklassen gebeurt dit via nabootsing, in de lagere klassen worden handen en voeten betrokken bij de leerprocessen. Zo wordt in het rekenonderwijs niet alleen schriftelijk gewerkt, maar worden er bijvoorbeeld ook getalrijen voor- en achteruit gelopen en diverse bewerkingen geklapt en gesprongen.

3 Zorg en expertise: Structuur en organisatie van de basisondersteuning

Alle kinderen op vrijeschool de Es krijgen basisondersteuning. Met deze ondersteuning krijgen de leerlingen voldoende begeleiding om de gestelde doelen te halen. Voor deze doelen hanteren we de landelijke gestelde inspectienorm voor de verschillende indicatoren¹. Alle leerkrachten zijn voldoende toegerust op zowel didactisch als pedagogisch gebied om de basisondersteuning te kunnen bieden.

Zorgroute

Vrijeschool de Es hanteert de 1 zorgroute via het handelingsgericht werken (HGW). Met de 1-zorgroute wordt op groeps-, school- en bovenschools niveau het onderwijs passend gemaakt aan de onderwijsbehoeften van alle leerlingen. De kern van de 1-zorgroute is de cyclus van handelingsgericht werken met groepsplannen. Hierin is proactief handelen het uitgangspunt.

Schoolniveau

Op schoolniveau vinden de klassenbesprekingen en de leerling-besprekingen plaats. Elke cyclus “handelingsgericht werken” (HGW) wordt afgerond met een overleg tussen ib-er en klassenleerkracht. Tijdens het overleg wordt het vorige groepsplan geëvalueerd, het groepsoverzicht besproken, de opbrengsten geëvalueerd, de onderwijsbehoefte aangescherpt om een volgend plan op te kunnen stellen.

Groepsniveau

Ook op groepsniveau staat de cyclus HGW centraal. Handelingsgericht werken betekent dat alle kinderen op een systematische manier qua niveau in kaart worden gebracht. Deze cyclus bestaat uit zes stappen die de leerkracht tweemaal per jaar uitvoert.

1. Verzamelen van gegevens van leerlingen in een groepsoverzicht en het op basis hiervan evalueren van het vorige groepsplan.
2. Signaleren van de kinderen die de komende periode extra zorg nodig hebben.
3. Benoemen van onderwijs- en ontwikkelingsbehoeften van de leerlingen, vooral in het bijzonder aandacht voor leerlingen die bij stap 2 gesignaleerd zijn. Dit zijn kinderen die er aan de bovenkant en aan de onderkant van het gemiddelde niveau uitspringen.
4. Clusteren van leerlingen met een vergelijkbaar niveau. Dit kan ook klassendoorbekend zijn in projectvorm.
5. Opstellen van een (groeps)plan onder begeleiding van de lb-er.
6. Uitvoeren van het (groeps)plan.
7. Tussentijdse evaluatie en eventuele bijstelling. In het (groeps)plan zijn zowel de pedagogische als didactische aandachtspunten zichtbaar. Het opstellen van de groepsplannen wordt gekoppeld aan de twee toetsmomenten in het jaar (de zgn M en E-toetsing).

Individueel niveau

Mocht er uit de evaluatie blijken dat een individuele leerling extra zorg nodig heeft welke niet opgenomen kan worden in het groepsplan, dan wordt er een individueel handelingsplan opgesteld. Het individuele plan is tijdelijk van aard. Dit handelingsplan wordt besproken met de ouders. De lb-er heeft in dit proces een

---

¹ Uitzondering vormt het onderdeel lezen bij klas 1 en 2: hierbij hanteert Athena bij zowel de midden als de eind afname een eigen norm. Dit heeft te maken met de specifieke eigen visie en het onderwijsaanbod bij kleuters en in klas 1.

begeleidende rol.

Het handelingsplan wordt opgesteld vanuit de intentie dat de leerling weer gaat profiteren van het groepsplan. Het handelingsplan wordt in de eerst volgende groepsbespreking geëvalueerd. Bij onvoldoende resultaat of voortgang wordt een leerling opnieuw aangemeld voor de leerlingbespreking en kan een nieuw handelingsplan volgen of zal er nader onderzoek plaatsvinden naar achterliggende oorzaken.

Leerlingbespreking

De onderwijsbehoeften van de leerling staan centraal. Er kunnen diverse redenen zijn om een leerling vanuit een groepsbespreking aan te melden voor een leerling bespreking, bijvoorbeeld als

- een leerling herhaaldelijk onvoldoende profiteert van het groepsplan
- de specifieke onderwijsbehoeften van de leerling onduidelijk blijven
- het (lange termijn) ontwikkelingsperspectief van de leerling ongewis is
- Er sterke aanwijzingen of vermoedens zijn voor een ernstige problematiek of stoornis

De Es kent verschillende soorten leerlingbesprekingen.

1. De bespreking tussen ouders en leerkracht.
2. De bespreking tussen leerkracht en IB-er, al dan niet met de orthopedagoog.
3. De bespreking tussen leerkracht, IB-er en ouders , al dan niet met de orthopedagoog..
4. Kinderbespreking in de pedagogische vergadering.

In algemene zin zal er bij een leerlingbespreking sprake zijn van (ernstige) handelingsverlegenheid. De leerkracht weet niet wat de specifieke onderwijsbehoeften van het kind zijn en hoe zij hieraan het beste tegemoet kan komen. De school stelt zich dan de volgende vraag: "Wat heeft deze leerling nodig om een bepaald doel te behalen, zowel pedagogisch als didactisch?"

In de gesprekken over leerlingen wordt gekeken naar wat de school al doet en wat voor het kind beter kan en naar wat wenselijk en haalbaar is. Er worden vervolgens haalbare doelen geformuleerd.

Individuele leerlijn

Soms kan het zo zijn dat een leerling na intensief begeleiden te weinig vooruitgang boekt en een groepsplan/individueel plan niet meer volstaat. In het kader van passend onderwijs treffen wij dan in samenspraak met ouders voor leerlingen met speciale onderwijsbehoeften aparte voorzieningen en bieden wij planmatige zorg: een eigen leerlijn voor één of meerdere vakken. Dit wordt pas overwogen als V-scores worden behaald gedurende het tweemaal doorlopen van het groepsplan ondanks extra hulp tijdens het uitvoeren van groepsplannen en wanneer blijkt dat er sprake is van een stagnerende of zelfs dalende trend. Bij voorkeur start een eigen leerlijn vanaf groep 6, omdat de lesstof dan steeds moeilijker wordt. Daarvoor wordt geprobeerd met extra hulp de leerling zo lang mogelijk bij het groepsprogramma te houden door te werken met een minimumprogramma en door het bieden van verlengde instructie.

De individuele leerlijn wordt uitgewerkt in een individueel handelingsplan. We houden de opbrengsten van dit handelingsplan aandachtig in de gaten: er moet voldoende leerwinst geboekt worden. Om dit goed te kunnen beoordelen gebruiken wij het ontwikkelingsperspectief (verwachte leeropbrengst) zoals dit in Parnassys, het door school gehanteerde leerlingvolgsysteem, aangegeven wordt.

Ontwikkelingsperspectief (OPP)

Het ontwikkelingsperspectief is een document dat de school na overleg met de ouders vaststelt over leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. In het oude systeem was er een handelingsplan voor leerlingen met een rugzakje. Dat is nu vervangen door het ontwikkelingsperspectief.

Niet alleen de naam is anders, er zijn ook een paar verschillen tussen het oude handelingsplan en het nieuwe ontwikkelingsperspectief. Het ontwikkelingsperspectief kijkt, meer dan het handelingsplan, naar de ontwikkelingsmogelijkheden van een leerling op lange termijn. Er wordt gekeken naar de doelen aan het einde van de schoolloopbaan, om vervolgens na te gaan wat er nodig is om die doelen te bereiken. Het minimumdoel voor de basisschool is "niveau eind groep 6". Het onderwijsaanbod wordt over de resterende jaren verdeeld

om in ieder geval tot dit minimumdoel te bereiken. Meer informatie is ook te vinden op de website van Passend Onderwijs: <https://www.passendonderwijs.nl/veelgestelde-vragen/ontwikkelingsperspectief/> : *Het ontwikkelingsperspectief wordt opgesteld door de school zelf. Ouders hebben instemmingsrecht over het 'handelingsgedeelte' van het OPP. Dat betekent dat dit gedeelte zonder toestemming van de ouders niet vastgesteld mag worden. Over het uitstroomperspectief hebben ouders geen instemmingsrecht. De school moet echter wel 'op overeenstemming gericht overleg' met de ouders voeren. Als ouders het niet eens zijn met het ontwikkelingsperspectief, dan kunnen zij een klacht indienen bij de school of bij de landelijke, tijdelijke geschillencommissie.*

Vanaf groep zes wordt dit ontwikkelingsperspectief uitgewerkt in concrete tussendoelen in het handelingsplan en volgen we zo de ontwikkeling van deze leerlingen.

Bij de beslissing om over te gaan tot een eigen leerlijn is er altijd overleg met de ouders en in voorkomende gevallen met een extern deskundige.

Een eigen leerlijn bevat:

- Een ontwikkelingsperspectief voor het betreffende vakgebied dat is bepaald aan de hand van het verwachte uitstroomniveau van de leerling;
- Tussendoelen die bepaald zijn aan de hand van het ontwikkelingsperspectief;
- Een beredeneerd, gepland aanbod dat is bepaald op basis van de tussendoelen.

Om aan te kunnen tonen dat leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften zich naar verwachting (volgens de gestelde tussendoelen) ontwikkelen wordt gekeken naar een uitstroomperspectief. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van het leerrendement van de leerling tot nu toe. Het leerlingvolgsysteem van Parnassys geeft een indicatie voor het uitstroomperspectief bij diverse vakgebieden. Daarnaast worden, indien mogelijk, de gegevens van het intelligentieprofiel gebruikt. Daarnaast worden ook de overige gegevens zoals werkhouding en gedrag meegenomen in bepaling van het uitstroom perspectief.

De onderstaande tabel helpt ons bij het inschatten of het ontwikkelingsperspectief en het leerrendement realistisch is.

IQ / eindniveau voorgezet onderwijs			
PRO	IQ 55-80	Leerrendement lager dan 50%	Eindniveau eind groep 5
LWOO	IQ 75-90	Leerrendement 50%-75%	Eindniveau eind groep 6
	IQ 80-90 + specifieke stoornis	Leerrendement 50%-75%	Eindniveau eind groep 6 voor het betreffende vakgebied
	IQ 90-120 + sociaal emotionele problemen	Leerrendement 50%-75%	Eindniveau eind groep 7
VMBO		Leerrendement hoger dan 75%	Eindniveau eind groep 7

(bron: ABC)

Onderstaande tabel helpt ons bij het bepalen van de streefdoelen in DLE's (voor VMBO, LWOO, Pr.O)

	groep 3		groep 4		groep 5		groep 6		groep 7		groep 8	
	dl 5	dl 10	dl 15	dl 20	dl 25	dl 30	dl 35	dl 40	dl 45	dl 50	dl 55	dl 60
	DLE	DLE	DLE	DLE	DLE	DLE	DLE	DLE	DLE	DLE	DLE	DLE
1. VMBO	5	10	14	18	22	26	30	34	38	42	46	50
2. LWOO	3	6	9	12	15	19	22	25	28	32	35	38
3. Pr.O	1	2	5	7	10	12	15	17	20	22	25	27

Wanneer na de eerste evaluaties (tussen een halfjaar tot een jaar na de start) blijkt dat de (eind)doelen naar beneden moeten worden bijgesteld, is een verder onderzoek noodzakelijk.

Indien ouders op de hoogte zijn en ingestemd hebben met de eigen leerlijn, worden deze leerlingen in verslaglegging beoordeeld ten opzichte van hun ontwikkeling op die eigen leerlijn. Bij de eigen leerlijn worden de toetsen aangepast aan het niveau van de individuele leerlijn. Als de leerling bijvoorbeeld een jaargroep lager rekt, worden ook de landelijk genormeerde toetsen van dat leerjaar afgenomen. Daarnaast maken we gebruik van Speciale Toetsen, deze behoren bij het Citotoetsaanbod.

Aanbod voor meer en hoogbegaafden leerlingen

Twee keer per jaar worden alle kinderen door de leerkracht gescreend op hoogbegaafdheid.

Er zijn n.l. ook leerlingen binnen de school die zo begaafd zijn dat zij door het basisaanbod onvoldoende uitgedaagd worden. De Cito-scores kunnen aanleiding tot overleg zijn en/of de sociaal emotionele ontwikkeling en het gedrag. In samenspraak met betrokkenen wordt gekeken naar verbreding of verdieping om aan de onderwijsbehoefte van de leerling te voldoen. In eerste instantie gebeurt dit binnen het normale didactisch en kunstzinnig aanbod. Er kunnen aanpassingen gemaakt worden door te compacten, te verrijken en te verdiepen. Ook kunnen deze kinderen een moeilijker of complexere opdracht krijgen binnen het onderwijsaanbod in de klas. Ieder schooljaar staat het onderwerp Hoogbegaafdheid minimaal 2 x per jaar op de agenda, zodat we ons als team steeds blijven verdiepen in dit thema. Ons uitgangspunt daarbij is dat we talenten van kinderen zoveel mogelijk tot bloei willen laten komen.

Sinds schooljaar 2016-2017 participeren we aan het HB-aanbod binnen ons Samenwerkingsverband, waarbij er bij Platoklassen (heterogeen geformeerde klassen van meerdere scholen uit ons samenwerkingsverband) zijn voor kinderen vanaf groep 6. Meer informatie hierover is verkrijgbaar bij de ib'er. Binnen ons samenwerkingsverband is specifiek HB-onderwijs mogelijk op de Leonoardoschool in Assen Kloosterveen. Met deze school proberen we steeds op constructieve wijze samen te werken en expertise uit te wisselen.

Instroom en uitstroom

Aannamebeleid

Zowel bij aanname van een kleuter als een zij-instromer, vindt er eerst een algemeen informatief gesprek plaats met de directeur en /of de ib'er en de ouders. Bij zij-instromers neemt de ib'er, na het informatief gesprek en na toestemming van de ouders, contact op met de school van herkomst. Als het een kind betreft met een specifieke onderwijsbehoefte wordt deze eerst goed in kaart gebracht, alvorens tot plaatsing over te gaan. Daarna wordt het kind uitgenodigd voor een kennismaking. Tijdens de kennismaking wordt met het kind gewerkt en met de ouders eventuele ontwikkelingsvragen besproken. Zie hiervoor het formulier "aannameprocedure zij-instromer". Als de ib'er, directie en ouders tot overeenstemming zijn gekomen wordt de aanname van het kind met de klassenleerkracht besproken en/of wordt de nieuwe leerling in de pedagogische vergadering gemeld.

Als ouders weigeren de grondslag van de school te respecteren of te onderschrijven en wanneer wij niet aan de ondersteuningsbehoefte kunnen voldoen van het kind mag de school een leerling weigeren. Ook de samenstelling van de klas waarin het kind zou komen en de belastbaarheid van de klas en leerkracht spelen een rol bij het besluit om een leerling te weigeren. Het protocol Schorsing & Verwijdering kan desgewenst gevolgd worden.

Uitstroombesleid

Vanaf schooljaar 2015-2016 is een nieuwe eindtoets verplicht voor alle kinderen in groep 8 in Nederland. Wij hebben gekozen voor de IEP-eindtoets. Deze toets is één van de door het ministerie van OCW goedgekeurde eindtoetsen waar basisscholen voor kunnen kiezen. De toets bestaat zowel uit meerkeuzevragen als uit open vragen. De IEP Eindtoets wordt ieder jaar in april afgenomen, op 2 ochtenden van 2 uur.

Het advies met betrekking tot het voortgezet onderwijs wordt gegeven in februari en komt tot stand op basis van het beeld dat de leerkracht van het kind heeft en de toetsresultaten van het cito-leerlingvolgsysteem. De scores vanaf klas 4 (groep 6) worden grafisch in beeld gebracht in een ontwikkelingsprofiel. Het beeld van de leerkracht wordt met de ouders gedeeld en dan volgt er een definitief advies voor het voortgezet onderwijs. Dit wordt in het OKR vastgelegd, wat ouders meekrijgen voor de school van Voortgezet Onderwijs van hun keuze.

Eerder uitstromen

Wanneer de school handelingsverlegen blijft, de interventies in de basisondersteuning onvoldoende bijdragen aan de ontwikkeling van de leerling kan er geconstateerd worden dat wij onvoldoende in de ondersteuningsbehoefte van de leerling kunnen voorzien. De leerling kan dan mogelijk extra ondersteuning krijgen vanuit het samenwerkingsverband. Deze extra ondersteuning in het samenwerkingsverband bestaat uit SBO en SO. Om voor deze extra ondersteuning in aanmerking te komen is wettelijk een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig.

Het school(bestuur) moet de TLV aanvragen en dient deze in bij de Commissie van Toelaatbaarheid (CvT) van ons samenwerkingsverband: <http://www.passendonderwijs-po-22-01.nl/commissie-van-toelaatbaarheid>. De ib'er voert deze administratieve handelingen uit namens het schoolbestuur en zorgt voor een juiste afhandeling van alle documenten.

Deskundigenadvies

Om in aanmerking te komen voor een TLV is volgens de wet een deskundigenadvies vereist. Een deskundigenadvies is een multidisciplinaire en integrale beoordeling van de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling. Hierbij is in elk geval een psycholoog of orthopedagoog betrokken en indien gewenst een tweede deskundige.

Bij het toekennen van een TLV voor het SO/SBO wordt de nadruk gelegd op de kwaliteit van het voortraject in de scholen.

Overgang Primair Onderwijs naar Secundair Onderwijs

Het vrijeschoolleerplan is geschreven voor kinderen van 4 tot 18 jaar. Hiermee is het leerplan dekkend voor zowel het primair als secundair vrijeschoolonderwijs en daardoor wordt een doorlopende leerlijn gewaarborgd. Het leerplan van het primair vrijeschoolonderwijs is dekkend voor de gestelde kerndoelen vanuit het ministerie.

Afgelopen jaar is 64 % van onze kinderen doorgestroomd naar de bovenbouw van de vrije school in Groningen, het Parcival College. Andere kinderen stromen uit naar VO-scholen in Assen of omstreken (Vincent van Gogh, Nassau College, AOC Terra).

Jaarlijks wordt er rond januari een voorlichtingsavond op onze school verzorgd voor ouders van klas 6 door het Parcival College.

De ervaring leert dat de overgang van primair vrijeschoolonderwijs naar het reguliere secundaire onderwijs probleemloos en passend verloopt. Door het lesaanbod op het vrijeschoolonderwijs is de algemene ontwikkeling breder ontwikkeld waardoor de overgang naar het secundaire onderwijs goed doorlopen kan worden.

Expertise

Interne expertise

Voor kinderen met een specifieke zorgvraag die binnen de basisondersteuning valt heeft de school de benodigde expertise in huis. De school beschikt over gekwalificeerde leerkrachten en een Intern begeleider (IB-er) gedurende twee en halve dag per week. Centraal in de zorgstructuur staat de intern begeleider. De IB-er bewaakt de uitvoering van de afspraken rond leerlingenzorg. Zij begeleidt en ondersteunt de klassenleerkrachten bij het signaleren en analyseren van onderwijsleerproblemen en bij het oplossen van deze problemen. Tevens is zij naast de leerkracht, gesprekspartner voor ouders met zorgen rond de ontwikkeling van hun kind. De IB-er onderhoudt de externe contacten die aan de zorg gekoppeld zijn.

Er zijn meerdere mensen op verschillende niveaus betrokken bij de basisondersteuning aan onze leerlingen.

1 Eigen leerkracht

De eigen leerkracht biedt op de eerste plaats hulp, geeft instructie op verschillende niveaus: verlengde en verkorte, en zonnodig verdiepende of verbredende opdrachten. De leerkracht is ook degene die als eerste signaleert als er zorg is. de leerkracht kan ondersteuning vragen en krijgen van collega's , middels advies, meedenken of collegiale consultatie bijvoorbeeld. Regulier overleg vindt 2 x per jaar plaats tussen leerkracht en ib'er in de groepsbespreking (zie hoofdstuk 1 zorgroute). De leerkracht kan bij aanhoudende zorg de ib'er informeren en de leerling bespreken in een zorgoverleg.

2 Intern zorgoverleg

Het zorgoverleg kan plaats vinden op verschillende niveaus en met verschillende betrokkenen. De intern begeleider is er altijd bij betrokken en in overleg met de directeur vindt vervolgoverleg plaats. Hierbij kunnen naast de intern begeleider betrokken zijn: de directeur en/of de leerkracht en /of één of enkele leden van het ZAT- team en/of de ouder(s). Vaak is er sprake van een complexere situatie, waarbij het gewenst is dat meerdere disciplines meedenken om tot goede afspraken en oplossingen te komen. Afhankelijk van de situatie wordt er externe expertise ingezet.

De taakomschrijving van betrokkenen:

Taakomschrijving Intern begeleider 0,6 fte, +/- 180 lln

De intern begeleider begeleidt de interne, onderwijskundige processen in de school die het individuele kind aangaat en de klas als geheel. En is hiermee actief op drie niveaus.

1. Zorg in de klas
2. Zorg in de school
3. Bovenschoolse en schoolnabije zorg

Zorg in de klas.

Het is aan de leerkracht om goed onderwijs te geven. Dat betekent omgaan met verschillen tussen kinderen vanuit een klassikale context. De intern begeleider ondersteunt de leerkracht bij deze zorg in de klas. Zowel gericht op klassikaal/groepsniveau als op individueel niveau.

Voorbeelden hiervan zijn:

- * klassenbezoek gericht op pedagogisch en didactisch handelen van de leerkracht
- * klassenmanagement
- * partnerschap met ouders
- * ondersteuning in de formulering van onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van een leerling

- * ondersteuning in handelings(verlegen) vragen van een leerkracht
- * samen met de leerkracht analyseren, opstellen, evalueren groepsoverzichten en groepsplannen
- * samen met de leerkracht analyseren, evalueren van de toetsuitslagen
- * verwerken en verslaglegging van de adviezen en de hulpverlening
- * verwerken van de trendanalyses op toetsgebied
- * omgaan met externe hulpverlening (ambulante begeleider, orthopedagoog, logopedist, Jeugdverpleegkundige, schoolarts)

Zorg in de school.

De intern begeleider zorgt (samen met de directeur) voldoende ondersteuning op schoolniveau waardoor er voor ieder kind een passend onderwijs aanbod vanuit de klassikale context gerealiseerd wordt.

Voorbeelden hiervan zijn:

- * het coördineren van de zorg rond leerlingen op school (Ambulant begeleiders, logopedist enz.)
- * benutten van voorschoolse informatie
- * gesprekken met ouders (en leerkracht samen)
- * inzicht hebben in de sociale kaart van het kind (en gezin)
- * omgaan met privacy gevoelige informatie
- * zorgbeleid van de school formuleren
- * scholing initiëren over thema's al gedragsproblematiek
- * goed overdracht (waar nodig) verzorgen naar de directeur

Zorg op bovenschoolsniveau

Wanneer de geleverde extra inspanningen door de school geleverd niet helpen, wordt de vraag voorgelegd aan het ZAT team (multidisciplinair team) of aan het samenwerkingsverband 22.01

De hulpvraag wordt zorgvuldig bekeken. Er wordt gekeken naar de onderwijsbehoefte van het kind, de handelingsvraag van de school en eventueel de handelingsvraag van de ouders.

Naast dat het ZAT wordt ingeschakeld kan de intern begeleider de hulpvraag ook bij het bovenschoolsbureau Athena neerleggen. De stafmedewerker onderwijs of de intervisiegroep van Intern begeleiders kunnen samen meekijken en advies geven.

De intern begeleider zorgt ervoor dat alle zorgmogelijkheden optimaal benut worden.

Voorbeelden hiervan zijn:

- * voorbereiden en aanmelden bij het ZAT (ouders informeren, toestemming regelen en alle relevante informatie verzamelen)
- * deelname aan het ZAT overleg
- * deelname aan de klankbordgroep Passen onderwijs 22.01
- * terugkoppeling naar school en directeur
- * proces eventueel doorverwijzen naar SBO of SO coördineren (ouders informeren, relevante gegevens verzamelen en opsturen naar CvT)

Taakomschrijving directeur 0,6fte, +/-170ln

De directeur is integraal verantwoordelijk voor de hele school. De directeur heeft onder meer onderwijs, kwaliteitszorg, personeelszaken, financiën, beheer gebouw, algehele organisatie en externe contacten in portefeuille.

Voorbeelden hiervan zijn:

- * zet de lijnen uit om de kwaliteitszorg in alle facetten vorm te geven
- * is eindverantwoordelijk voor de uitvoering hiervan op alle niveaus (leerling, klas, school)
- * faciliteit (in afstemming met bovenschoolmanagement) de leerlingenzorg
- * voert wekelijks een overleg met de intern begeleider (de lijnen zijn kort)
- * selecteer samen met de intern begeleider de zwakke en sterke punten van het onderwijs uit de schoolstaten
- * stel, waar nodig, een verbeterplan op
- * evalueert de uitwerking van het verbeterplan
- * spreek zo nodig het team aan bij in gebreke blijven van hun zorgtaak
- * legt structurele klassenbezoeken af
- * voert functionering- en beoordelingsgesprekken cyclisch

*is eindverantwoordelijk voor naleving van afspraken, zoals vormgegeven zijn in het schoolondersteuningplan

Taakomschrijving Leerkrachten

De leraar geeft onderwijs en begeleidt leerlingen, levert een bijdrage aan de voorbereiding en ontwikkeling van het onderwijs, levert bijdragen aan de schoolorganisatie en is verantwoordelijk voor professionalisering.

Specifiek aanbod en specialisme

Aanbod dyslexie	<ul style="list-style-type: none"> - Signaleringsinstrumenten aanwezig; - Protocol leesproblemen en dyslexie aanwezig in elke klas - Voor onderzoek en behandeling verwijzen we naar externen (voor aanbod praktijken zie bijlage). Er is sprake van vergoede diagnostiek en behandeling als er voldaan wordt aan de eisen voor EED (ernstige enkelvoudige dyslexie). - De behandeling kan in overleg eventueel onder schooltijd en/of op school plaats vinden. - Voor kinderen met een dyslexieverklaring gelden speciale afspraken die samen met het kind worden vastgesteld. - Miv schooljaar 2014-2015 is er een leerkracht Specialist Taal op school. Deze krijgt nascholing en wordt ondersteund door Athena. Dyslexie is een onderdeel van het gehele taalaanbod en de taalontwikkeling.
Aanbod dyscalculie	<ul style="list-style-type: none"> - Rekenzwakke kinderen profiteren extra van het talige rekenonderwijs op de vrijeschool. - Het protocol ERWP is aanwezig. - Er is geen specifiek aanbod, wel is er de mogelijkheid om bij sterke vermoedens het RID in te schakelen (kosteloos een 1ste diagnostisch onderzoek). Bij nader en uitgebreider onderzoek zijn er wel kosten, deze worden door ouders zelf betaald. Dyscalculie valt niet in het vergoede pakket. School faciliteert geen onderzoek naar dyscalculie. - Miv schooljaar 2015-2016 is er een leerkracht Specialist Rekenen op school. Deze zal in een meerjarenplan uitwerken waar meer behoefte aan is.
Aanbod leerlingen met een meer dan gemiddelde intelligentie en hoogbegaafde leerlingen	<ul style="list-style-type: none"> - Veelzijdigheid van het vrijeschoolleerplan biedt veel aanknopingspunten voor een rijk aanbod. - 2 x per jaar wordt een hoogbegaafdheidscreening afgenomen. - Map Hoogbegaafdheid van de BVS is op school aanwezig - Verrijkmateriaal is op school aanwezig in de huiskamerklas. Dit kan ingezet worden in de klassen. - We bieden de mogelijkheid tot compacten, verrijken en/of verdiepen van leerstof. - Er is een hoogbegaafdheidsspecialist op school. - Miv schooljaar 2019-2020 is er de hoogbegaafdheidspecialist (een leerkracht) vrij geroosterd voor plusaanbod. - Er is een programma aanwezig voor extra aanbod: Acadin
Aanbod voor leerlingen met beperkte cognitieve ontwikkelingsmogelijkheden en geringe zelfredzaamheid	<ul style="list-style-type: none"> - Door onze onderwijsvorm "Ambachtelijk onderwijs" bieden we zoveel mogelijk. - Aangepaste programma's zijn mogelijk daar waar het past. - Er is in beperkte mate een onderwijsassistent inzetbaar bij klassen.

	<ul style="list-style-type: none"> - We proberen de klassen niet groter te laten zijn dan gemiddelde 23 kinderen.
Aanbod visueel beperkten	<p>Geen aanbod anders dan basisondersteuning tenzij met een arrangement vanuit Visio. Aanpassing les+ toetsmateriaal is mogelijk (via Dedicon)</p>
Aanbod auditief beperkten	<p>Geen aanbod anders dan basisondersteuning tenzij met een arrangement vanuit Kentalis. Aanpassing les+ toetsmateriaal is mogelijk (via Dedicon)</p>
Aanbod leerlingen met taal ontwikkelingsstoornis (TOS)	<ul style="list-style-type: none"> - In principe is er geen specifiek aanbod anders dan basisondersteuning. - Via GGD is er 2 keer in de basisschoolperiode een logopedische screening. Indien verdere behandeling geadviseerd wordt verloopt dit via het particuliere aanbod. - Kinderen met Tos krijgen, indien een arrangement, ambulante begeleiding vanuit Kentalis
Aanbod NT2 onderwijs	<p>Geen aanbod anders dan basisondersteuning. Wel is beperkte ondersteuning in RT mogelijk.</p>
Groepsprogramma aanbod gericht op sociale veiligheid	<ul style="list-style-type: none"> - Het hele team heeft Regenboogtraining gehad. Iedere klas werkt met de Regenboogkaarten en opdrachten. - Er is een specialist Regenboog en een leerkracht specialist sociaal-emotionele veiligheid/vertrouwenspersoon. - Er zijn duidelijke klassenregels en schoolregels. - We luisteren naar elkaar en gaan respectvol met elkaar om. Juist het regelmatig bespreken en het voorleven is een belangrijke factor in de sociale ontwikkeling bij kinderen. - Minimaal 1 x per jaar wordt een screening gedaan mbv ZIEN. De uitkomsten worden geanalyseerd en in een verslag vastgelegd. - Indien nodig wordt aanvullend de ‘Veiligheidsthermometer’ afgenomen door de vertrouwenspersoon. - Voor 1 juli ieder jaar vindt de verplichte uitwisseling met DUO / Bron plaats.
Groepsprogramma aanbod gericht op voorkomen/aanpakken van gedragsproblemen	<ul style="list-style-type: none"> - Het hele team heeft Regenboogtraining gehad. Iedere klas werkt met de Regenboogkaarten en opdrachten. Jaarlijks wordt dit onderwerp geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. - Pestprotocol is aanwezig - De pleinregels worden regelmatig geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.
Individueel programma aanbod gericht op voorkomen/aanpakken van gedragsproblemen	<ul style="list-style-type: none"> - Er wordt zoveel mogelijk samengewerkt met jeugdzorg. Uitwisseling vindt bij voorkeur op school plaats. - Er is géén time out- plek op school aanwezig. - Er is een vertrouwenspersoon aanwezig. - Pestprotocol is aanwezig
Aanwezigheid gecertificeerd teamlid taalproblemen	<ul style="list-style-type: none"> - Er is een Taalspecialist in het onderwijsteam (bij- en nascholing via Athena)
Aanwezigheid gecertificeerd teamlid fysiek/medische problemen	<ul style="list-style-type: none"> - Drie gecertificeerde teamleden hebben EHBO & BHV - Samenwerking met kinderthuiszorg/ UMCG indien geïndiceerd - Protocol Medisch Handelen aanwezig - Leerkrachten verrichten géén medische handelingen (dit wordt per

	casus vastgelegd in het protocol medisch handelen).
Aanwezigheid gecertificeerd teamlid rekenproblemen	- Er is een Rekenspecialist in onderwijsteam (bij- en nascholing via Athena)
Aanwezigheid gecertificeerd teamlid gedragsproblemen	- Hele team heeft training Regenboog gevolgd. - De Regenboogspecialist is aanwezig bij nascholing vanuit Athena.
Aanbod ter voorkoming van thuiszitters	- Ziekteverzuim wordt structureel bijgehouden. Bij opvallendheden proberen we zo snel mogelijk in gesprek te komen met ouders. - We willen zoveel mogelijk preventief signaleren. - We bieden zoveel mogelijk maatwerk bij (dreigende) thuiszitters. Onze intentie is om met alle betrokken partners zoveel mogelijk samen te werken en af te stemmen zodat thuiszitten voorkomen wordt. - Registratie vindt plaats in Indigo. 3 x per jaar wordt er gerapporteerd naar inspectie over het aantal thuiszitters.

Externe expertise

Indien de zorgvraag van een kind niet via de HGW cyclus beantwoord kan worden, kan op basis van een duidelijke begeleidingsvraag en na toestemming van de ouders het besluit genomen worden een externe handelingsgerichte diagnostiek of handelingsgerichte begeleiding te vragen.

Na een inventarisatie van de diagnostische vragen die naar voren zijn gekomen bij de school en bij de ouders wordt besloten welke instantie om hulp gevraagd wordt, bijvoorbeeld:

- de eigen orthopedagoog
- de BVS: Begeleidingsdienst voor Vrije Scholen (psycholoog/orthopedagoog)
- een instelling voor jeugdzorg (jeugdhulp via de Gemeentelijke toegang: zoals dyslexiezorg, psychische zorgverlening, opvoedondersteuning, etc)
- het ZAT (Zorg Advies Team):

In geval van een medische of psychosociale vraag kan, ten behoeve van het kind, aan de ouders gevraagd worden om externe diagnostiek, zorg, of opvoedingsondersteuning te vragen bij een zorginstelling. De IB-er kan de casus eerst voorleggen aan een bovenschools Zorg en Adviesteam (ZAT). Het ZAT is een team waarin onderwijs en jeugdzorg samen vertegenwoordigd zijn. Deelnemers van het ZAT-overleg zijn de schoolmaatschappelijk werker, de schoolverpleegkundige van de GGD/CJG, de schoolarts en de ib'er. Er vindt regelmatig een ZAT overleg plaats op school. Kinderen kunnen aangemeld worden bij het ZAT als kinderen meer ondersteuning nodig hebben, als kinderen gedrag- ontwikkeling- of leerproblemen hebben of leerlingen die thuis problemen hebben. Ook ouders kunnen een overleg met één of meerdere personen uit het ZAT vragen.

4 Grenzen aan zorg

Zorgplicht

Schoolbesturen hebben vanaf 1 augustus 2014 zorgplicht. Zorgplicht betekent dat scholen ervoor moeten zorgen dat iedere leerling die op hun school zit, of die zich bij hun school aanmeldt een passende onderwijsplek

binnen het samenwerkingsverband krijgt.

Bij uitvoering van de zorgplicht, kijken we eerst naar wat wij zelf kunnen bieden. Als blijkt dat wij onvoldoende de ondersteuningsbehoefte kunnen bieden die nodig is dan zoeken naar een andere school binnen het samenwerkingsverband. Dit gebeurt altijd in overleg met ouders. Bij aanmelding zijn scholen verplicht binnen 10 weken een passende onderwijsplek te bieden.

Het streven van Vrijeschool de Es is alle kinderen zo goed mogelijk binnen de school te begeleiden volgens de uitgangspunten van HGW. Daarbij staat het welbevinden van het kind centraal. Als alle inspanningen onvoldoende resultaat geven en het welbevinden van het kind in het gedrang komt, wordt in overleg met alle betrokkenen, overgegaan tot het zoeken van een passender school. Indien het speciaal basisonderwijs of het speciaal onderwijs de beste plek lijkt dan vragen we daarvoor een toelaatbaarheidsverklaring aan.

Het is ook mogelijk dat een leerling wordt (terug)geplaatst op een reguliere basisschool wanneer blijkt dat de leerling niet kan 'aarden' binnen het vrijeschoolonderwijs of wanneer de leerling hier niet voldoende van profiteert.

Als school zorgen we voor een veilig schoolklimaat, waarin onze leerlingen hun talenten tot bloei kunnen laten komen. Echter, we hebben niet voor alle talentontwikkeling de expertise en kennis in huis die op specifieke gebieden nodig is.

We kunnen op het gebied van persoonlijke en medische verzorging de reguliere hulp en aandacht bieden. De school heeft geen extra handen en kennis in huis voor specifieke handelingen. De leerkracht is primair verantwoordelijk voor het onderwijs in de hele klas. De tijd en zorg die specifieke verzorging van een leerling betreft moet te verantwoorden en te combineren zijn met zijn/haar hoofdtaak als leerkracht.

De inrichting van fysieke ruimte in de school betreffen een lift, drempelvrije ruimtes en een invalidetoilet.

Uitstromen

Onder het samenwerkingsverband P.O. 22-01 vallen vier speciale onderwijsvoorzieningen. SBO de Meander en SBO de Boei zijn scholen voor speciaal basisonderwijs. Op deze scholen kunnen leerlingen terecht met een betrekkelijk laag of laag intelligentieniveau, kinderen die een leerachterstand hebben, kinderen met opvoedingsmoeilijkheden en alle andere kinderen die speciale zorg en aandacht nodig hebben. Het SBO valt niet onder de wet 'speciaal onderwijs', maar is in feite een speciale vorm van onderwijs voor kinderen die het op een reguliere basisschool niet redden. Kinderen op sbo-scholen dienen na het verlaten van deze school dezelfde basiskennis behaald te hebben als kinderen die op een gewone basisschool gezeten hebben, maar ze mogen daar wel langer over doen.

SO de Aventurijn is een school waar speciaal onderwijs voor cluster 4 leerlingen wordt aangeboden. Hieronder vallen de leerlingen met een ernstig gedragsprobleem en/of psychiatrische stoornis.

SO de W.A. van Lieflandschool is een school waar speciaal onderwijs voor cluster 3 leerlingen wordt aangeboden. Hieronder vallen leerlingen met een verstandelijke en/of lichamelijke beperking, leerlingen die langdurig ziek zijn of leerlingen met epilepsie.

Er zijn binnen de regio geen scholen met speciaal onderwijs voor leerlingen uit cluster 1 en 2. Hieronder vallen de leerlingen met een visuele beperking, auditieve beperking of kinderen met een taalontwikkelingsstoornis. In Haren / Groningen zijn er wel scholen voor deze leerlingen (Kentalis, Visio).

5 Ambities

De leerkrachten in de school zijn opgeleid om goed Vrijeschool onderwijs te geven.

Het aantal leerlingen met specifieke gedragsproblematiek neemt toe. Om deze kinderen goed te kunnen

bedienen, zal de school het komende jaar investeren in schoolbrede studie omtrent gedragsproblematiek. Met een passend aannamebeleid willen we een evenwichtige, gezonde en werkzame schoolsituatie teweegbrengen waarbij goed onderwijs voor alle kinderen op de Es tot z'n recht kan komen.

De afgelopen twee jaar heeft de school zich toegelegd om voor de meer begaafde leerlingen een passend onderwijsaanbod te realiseren. De vrijeschool ziet begaafdheid bij leerlingen breder dan alleen "hoogbegaafd" of "hoog intelligente kinderen". Immers, het vrijeschool onderwijs staat voor een totale ontwikkeling van het kind en niet voor een eenzijdige cognitieve ontwikkeling.

Voor de hoog intelligente c.q. hoogbegaafde kinderen en kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte op het gebied van het gedrag, zoekt de Vrijeschool samenwerking met andere scholen binnen Athena, binnen het samenwerkingsverband of met andere externe partners.

Algemeen: de school zou meer formatieruimte in klassen groter dan 23 kinderen willen creëren.

Bijlagen

- 1 Pestprotocol
- 2 Medisch protocol
- 3 Meldcode Huiselijk geweld
- 4 Intakeprocedure, 'Aanmeldformulier Zij-instromers'